T006 A HÀM VI Q25 Pháp Diệt Tận Tướng

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

TAÏP A HAØM QUYEÅN 25

KINH 640. PHAÙP DIEÄT TAÄN TÖÔÙNG1

Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû A-nan: “Trong ñôøi töông lai, nöôùc Ma-thaâu-la2 naøy seõ coù con moät thöông nhaân teân laø Quaät-ña3. Quaät-ña coù con teân laø Öu-ba-quaät-ña4, sau khi Ta dieät ñoä moät traêm naêm, seõ laøm Phaät söï, laø vò toái ñeä nhaát trong nhöõng vò thaày Giaùo thoï. Naøy A-nan, ngöôi coù thaáy cuïm röøng maøu xanh ôû ñaøng xa kia khoâng?” A-nan baïch Phaät: “Thöa vaâng, con ñaõ thaáy, baïch Theá Toân!” “A-nan, nôi ñoù goïi laø nuùi Öu-löu-maïn-traø5. Sau khi Nhö Lai dieät ñoä moät traêm naêm, nuùi naøy coù nôi A-lan-nhaõ laø Na-tra-baït-trí6. Nôi naøy thích hôïp baäc nhaát cho söï tòch tònh vaéng laëng.” Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân nghó nhö vaày: ‘Neáu Ta ñem giaùo phaùp phoù chuùc cho loaøi Ngöôøi thì sôï raèng giaùo phaùp cuûa Ta seõ khoâng toàn taïi laâu daøi. Neáu phoù chuùc cho loaøi Trôøi, thì cuõng sôï raèng giaùo phaùp cuûa Ta khoâng toàn taïi laâu daøi vaø con ngöôøi theá gian seõ khoâng coù ngöôøi naøo nhaän laõnh giaùo phaùp. Nay Ta neân ñem Chaùnh phaùp phoù chuùc cho caû Trôøi, Ngöôøi. Chö Thieân vaø Ngöôøi theá gian cuøng nhau nhieáp thoï phaùp, thì giaùo phaùp cuûa Ta seõ khoâng bò dao ñoäng trong moät ngaøn naêm.’

1. Nguyeân Ñaïi Chaùnh quyeån 25, goàm hai kinh, soá 640-641,hoïc giaû hieän ñaïi ñoaùn ñònh khoâng thuoäc Taïp A-haøm. Quoác Dòch ñöa xuoáng quyeån 50, tieáp theo A-duïc vöông nhaân duyeân (Xem kinh soá 604). Phaät Quang ñöa vaøo Phuï luïc 2. Veà kinh soá 640, tham chieáu, Ñaïi 12 N0383 Ma-ha Ma-da kinh. Ñaïi 13, N0397 Ñaïi Taäp kinh, “15. Nguyeät taïng phaàn, phaåm 20. Phaùp dieät taän”. Ñaïi 49, N02028 Ca-ñinh Tyø-kheo Thuyeát Ñöông Lai Bieán kinh. Ñaïi 49, N02029 Ca-chieân-dieân Thuyeát Phaùp Moät Taän Keä. Ñaïi 50, N02042 A-duïc vöông kinh; Ñaïi 27, N01545 Ñaïi Tyø-baø-sa quyeån 183, tr. 918a. 2. Ma-thaâu-la ¼ °½ Ã¹¡A xem cht.11, kinh 36. 3. Quaät-ña ±¸ ¦h¡A xem kinh 604, aâm laø Cuø-ña. 4. Öu-ba-quaät-ña Àu ªi ±¸ ¦h¡A xem cht.32, kinh 604. 5. Öu-löu-maïn-traø Àu d °Ò ù¡A xem cht.34 kinh 604. 6. Na-tra-baït-trí ¨º ¦\ ¶[¸m¡A xem cht.35 kinh 604, aâm laø Na-traø-baø-ñeà.

Khi aáy, Theá Toân ñang khôûi taâm theá tuïc. Baáy giôø, Thieân ñeá Thích vaø boán Ñaïi Thieân vöông bieát taâm nieäm cuûa Phaät, ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ngoài lui qua moät beân. Baáy giôø, Theá Toân baûo Thieân ñeá Thích vaø Töù thieân vöông: “Nhö Lai khoâng coøn bao laâu seõ ôû nôi Voâ dö Nieát-baøn maø vaøo Baùt-nieát-baøn. Sau khi Ta vaøo Baùt-nieát-baøn, caùc oâng neân hoä trì Chaùnh phaùp.” Roài Theá Toân laïi baûo Thieân vöông phöông Ñoâng: “OÂng neân hoä trì Chaùnh phaùp phöông Ñoâng.” Laïi baûo Thieân vöông phöông Baéc, phöông Taây, phöông Nam: “Caùc oâng neân hoä trì Chaùnh phaùp ôû phöông Baéc… Sau moät ngaøn naêm, khi giaùo phaùp cuûa Ta bò dieät, ôû theá gian seõ xuaát hieän phi phaùp vaø möôøi ñieàu laønh aét seõ bò hoaïi. Trong coõi Dieâm-phuø-ñeà gioù döõ

seõ baïo khôûi, möa khoâng ñuùng thôøi, nhaân theá phaàn nhieàu ñoùi keùm. Möa thì bò naïn möa ñaù; soâng raïch khoâ caïn, hoa quaû thì khoâng ñaäu; con ngöôøi thì khoâng coøn nöôùc da töôi saùng. Truøng thoân, quyû thoân7, taát caû ñeàu bò tieâu dieät. Ñoà aên thöùc uoáng khoâng coøn muøi vò. Traân baûo chìm maát. Nhaân daân aên uoáng caùc loaïi coû thoâ nhaùm. “Baáy giôø coù Thích-ca vöông, Da-baøn-na vöông8, Baùt-la-baø vöông9, Ñaâu-sa-la vöông10, cuøng nhieàu quyeán thuoäc. Baùt Phaät, raêng Phaät, ñaûnh coát cuûa Nhö Lai ñöôïc an trí ôû phöông Ñoâng. Phöông Taây coù vua teân laø Baùt-la-baø, cuøng traêm ngaøn quyeán thuoäc, phaù hoaïi chuøa thaùp, gieát haïi Tyø-kheo. Phöông Baéc coù vua teân laø Da-baøn-na cuøng traêm ngaøn quyeán thuoäc phaù hoaïi chuøa thaùp, gieát haïi Tyø-kheo. Phöông Nam coù vua teân laø Thích-ca, cuøng traêm ngaøn quyeán thuoäc phaù hoaïi chuøa thaùp, gieát haïi Tyø-kheo. Phöông Ñoâng coù vua teân laø Ñaâu-sa-la cuøng traêm ngaøn quyeán thuoäc phaù hoaïi chuøa thaùp, gieát haïi Tyø-kheo. Boán phöông ñeàu loaïn, caùc Tyø-kheo phaûi taäp trung vaøo nöôùc giöõa.

7.

Quyû thoân ° §ø¡A chæ caùc loaïi thaûo moäc. Skt.: bhuøtagraøma.

8.

Da-baøn-na C ºn ¨º. Skt. yavana, nguyeân chæ ngöôøi Hy-laïp. Veà sau, chæ ngöôøi Hoài giaùo.

9.

Baùt-la-baø úC Ã¹ ±C.

10.

Ñaâu-sa-la °Â ¨F Ã¹. Skt. Tukhaøra, chæ ngöôøi Nhuïc-chi, ôû Taây vöïc Trung quoác, xaâm chieám Taây baéc boä AÁn ñoä.

“Luùc aáy, coù vua nöôùc Caâu-dieäm-di teân laø Ma-nhaân-ñaø-la-taây- na11, sanh moät ngöôøi con, tay töïa thoa maùu, thaân nhö giaùp truï, coù söùc duõng maõnh. Cuøng ngaøy sanh vöông töû naøy, naêm traêm ñaïi thaàn cuõng sanh ra naêm traêm ngöôøi con ñeàu gioáng nhö vöông töû, tay nhö thoa maùu, thaân nhö giaùp truï. “Baáy giôø, nöôùc Caâu-dieäm-di coù moät ngaøy möa maùu. Vua Caâu- dieäm-di thaáy hieän töôïng aùc naøy thì voâ cuøng sôï haõi. Vua cho môøi thaày töôùng hoûi. Thaày töôùng taâu vua: “–Nay vua sanh con, ngöôøi naøy seõ laøm vua coõi Dieâm-phuø-ñeà, seõ gieát haïi nhieàu ngöôøi. Sanh con ñöôïc baûy ngaøy ñaët teân laø Nan Ñöông. Theo naêm thaùng daàn daàn tröôûng thaønh, baáy giôø boán vua aùc ôû boán nôi keùo ñeán, saùt haïi nhaân daân. “Vua Ma-nhaân-ñaø-la-taây-na nghe vieäc naøy thì sôï haõi. “Baáy giôø, coù vò Thieân thaàn baùo raèng: “–Ñaïi vöông neân laäp Nan Ñöông leân laøm vua, thì môùi coù ñuû khaû naêng haøng phuïc boán vua aùc kia.” “Luùc aáy vua Ma-nhaân-ñaø-la-taây-na vaâng lôøi daïy cuûa Thieân thaàn, lieàn nhöôøng vöông vò cho con, laáy haït minh chaâu trong buùi toùc, ñaët leân ñaàu con mình. Taäp hôïp caùc ñaïi thaàn, duøng nöôùc thôm röôùi leân ñænh ñaàu con. Trieäu taäp nhöõng ngöôøi con sanh cuøng ngaøy cuûa naêm traêm ñaïi thaàn, thaân maëc giaùp truï, theo vua ra traän, ñaõ chieán thaéng vaø gieát haïi taát caû nhöõng

ngöôøi cuûa boán vua aùc kia, laøm vua coõi Dieâm-phuø-ñeà, cai trò nöôùc Caâu-dieäm-di.” Baáy giôø, Theá Toân baûo Töù ñaïi Thieân vöông: “Taïi nöôùc Ba-lieân-phaát, seõ coù Baø-la-moân teân laø A-kyø-ni-ñaït- ña , thoâng ñaït kinh luaän Tyø-ñaø13. Baø-la-moân naøy seõ cöôùi vôï, sau ñoù coù 12

chuùng sanh trung aám seõ ñeán laøm con. Luùc vaøo thai meï, ngöôøi meï raát thích luaän nghò cuøng ngöôøi. Baø-la-moân naøy lieàn hoûi caùc oâng töôùng. Thaày töôùng traû lôøi raèng: ‘Vì chuùng sanh ôû trong thai naøy seõ thoâng ñaït taát caû caùc luaän thuyeát, cho neân khieán ngöôøi meï sanh ra taâm öa thích

11.

Caâu-dieäm-di Ma-nhaân-ñaø-la-taây-na ©ë ÞÛ À± ¼ ¦] ªû Ã¹ ¦è ¨º¡F A-duïc vöông truyeän noùi laø Ñaïi Quan. Skt. Kosambi Mahenaresena.

12.

A-kyø-ni-ñaït-ña ªü Ï ¥§ ¹F ¦h. Skt. Agnidatta.

13.

Tyø-ñaø kinh luaän ¤ñ ªû ¸g ½×¡A chæ caùc kinh ñieån thuoäc Veda.

luaän nghò vôùi ngöôøi nhö vaäy.’ Nhö vaäy, khi ñuû ngaøy thaùng, ra khoûi thai meï, trôû thaønh moät ñoàng töû thoâng ñaït taát caû caùc thöù kinh luaän. Thöôøng duøng kinh luaän ñeå truyeàn daïy cho naêm traêm ngöôøi con Baø-la-moân; ngoaøi ra coøn ñem caùc thöù luaän khaùc truyeàn daïy cho moïi ngöôøi; duøng y phöông daïy cho ngöôøi hoïc thuoác, neân coù raát nhieàu ñeä töû nhö vaäy. Vì coù raát nhieàu ñeä töû neân goïi laø ‘Ñeä Töû’14. Sau ñoù caàu xin cha meï ñi xuaát gia hoïc ñaïo. Cho ñeán khi cha meï ñaõ chaáp thuaän oâng xuaát gia, oâng lieàn xuaát gia hoïc ñaïo ôû trong phaùp cuûa Ta, thoâng ñaït ba taïng, thöôøng kheùo thuyeát phaùp, noùi naêng bieän taøi löu loaùt, thu phuïc raát nhieàu quyeán thuoäc.” Laïi nöõa, Theá Toân baûo Töù ñaïi Thieân vöông: “Trong aáp Ba-lieân-phaát naøy seõ coù ñaïi thöông chuû teân laø Tu-ñaø- na15, coù chuùng sanh trung aám ñeán nhaäp thai meï. Chuùng sanh kia khi vaøo thai meï, khieán cho ngöôøi meï chaát tröïc, nhu hoøa, khoâng coù taâm nieäm taø, caùc caên traàm laëng. Baáy giôø thöông chuû lieàn hoûi caùc oâng töôùng. Thaày töôùng traû lôøi raèng: ‘Vì chuùng sanh ôû trong thai cöïc kyø löông thieän cho neân khieán cho ngöôøi meï nhö vaäy,… cho ñeán caùc caên traàm laëng.’ Ñeán khi ñuû ngaøy thaùng, ñoàng töû ra ñôøi, ñaët teân laø Tu-la- tha; theo naêm thaùng tröôûng thaønh. Cho ñeán moät hoâm ñoàng töû boäc baïch cuøng cha meï, caàu xin xuaát gia hoïc ñaïo, cha meï ñeàu ñoàng loøng. Ñoàng töû naøy xuaát gia hoïc ñaïo ôû trong phaùp cuûa Ta, luoân noã löïc sieâng naêng tu taäp ñaïo nghieäp, chöùng ñaéc laäu taän, chöùng quaû A-la-haùn. Song ít hoïc, ít muoán, bieát ñuû vaø ít bieát. Luoân luoân soáng nôi nuùi röøng, nuùi coù teân laø Kieàn-ñaø-ma-la16. “Baáy giôø, vò Thaùnh nhaân naøy thöôøng ñeán noùi phaùp cho vua Nan Ñöông. Phuï vöông cuûa vua ñaõ ñeán ngaøy bò voâ thöôøng mang ñi. Nan Ñöông thaáy cha qua ñôøi, hai tay oâm laáy thi theå cha khoùc loùc bi thaûm, ñau buoàn thöông taâm. Luùc aáy, vò Tam taïng naøy, daãn theo nhieàu tuøy tuøng ñeán choã vua, vì vua maø noùi phaùp. Sau khi vua nghe phaùp xong, saàu naõo vôi ñi, sanh loøng ñaïi tín kính ñoái trong Phaät

phaùp neân phaùt lôøi

14.

Ñeä Töû §Ì ¤l¡A A-duïc vöông truyeän goïi laø “Ña Ñeä Töû”.

15.

Tu-ñaø-na ªû ¨º. Skt. Sudhana?

16.

Kieàn-ñaø-ma-la Þ¥ ªû ¼ Ã¹. Skt. Gandhamaølya? Xem Caâu-xaù 11 (Ñaïi 29, tr.58a): Höông tuùy sôn » ºé ¤s. Skt. Gandhamaødana.

nguyeïân raèng: ‘Töø nay trôû veà sau, ta seõ cuùng döôøng cho caùc Tyø-kheo khoâng e sôï, vöøa yù laø vui.’ Roài hoûi Tyø-kheo: “–Boán vò vua baïo aùc tröôùc kia, ñaõ huûy hoaïi Phaät phaùp bao nhieâu naêm? Caùc Tyø-kheo ñaùp: “–Trong voøng möôøi hai naêm. Nhaø vua taâm nghó mieâïng noùi nhö sö töû roáng: “–Trong voøng möôøi hai naêm ta seõ cuùng döôøng naêm chuùng, cho ñeán chuaån bò moïi thöù ñeå boá thí. “Ngaøy vua boá thí trôøi seõ möa nöôùc möa thôm khaép coõi Dieâm- phuø-ñeà, taát caû caùc thöù caây troàng ñeàu ñöôïc taêng tröôûng, daân chuùng moïi nôi ñeàu mang ñoà cuùng döôøng ñeán nöôùc Caâu-dieäm-di ñeå cuùng döôøng Taêng chuùng. “Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc söï cuùng döôøng haäu hó. Caùc Tyø-kheo aên ñoà cuûa tín thí maø khoâng ñoïc tuïng kinh saùch, khoâng taùt-xaø vì ngöôøi hoïc kinh17, hí luaän cho heát ngaøy, naèm nguû suoát ñeâm, tham ñaém lôïi döôõng, thích trang ñieåm cho mình, thaân maëc quaàn aùo ñeïp ñeõ, traùnh xa phaùp laïc xuaát yeáu, tòch tónh, xuaát gia caùi vui cuûa Tam-boà-ñeà. Thaân hình thì Tyø-kheo, maø xa lìa coâng ñöùc Sa-moân. Ñoù laø keû ñaïi taëc trong phaùp Phaät, keû ñoàng loõa phaù hoaïi ngoïn côø Chaùnh phaùp trong thôøi Maït theá, döïng côø ma aùc; daäp taét ngoïn ñuoác Chaùnh phaùp, ñoát leân ngoïn löûa phieàn naõo; ñaäp vôõ troáng Chaùnh phaùp, huûy hoaïi baùnh xe Chaùnh phaùp, laøm khoâ bieån Chaùnh phaùp, laøm ñoå nuùi Chaùnh phaùp, phaù thaønh trì Chaùnh phaùp, nhoå caây Chaùnh phaùp, huûy dieät trí tueä thieàn ñònh, caét ñöùt chuoãi ngoïc giôùi, laøm nhieãm oâ Chaùnh ñaïo. “Baáy giôø, caùc loaøi Trôøi, Roàng, Quyû, Thaàn, Daï-xoa, Caøn-thaùt-baø, sanh loøng aùc ñoái vôùi caùc Tyø-kheo, huûy nhuïc, maéng nhieác, chaùn gheùt xa lìa, khoâng thaân caän caùc Tyø-kheo nöõa. Moïi loaøi cuøng thoát leân lôøi than: ‘Than oâi! AÙc Tyø-kheo nhö vaäy thì khoâng neân ôû trong phaùp cuûa Nhö Lai.’ roài noùi keä: Laøm haïnh aùc, khoâng toát,

17. Haùn: baát taùt-xaø vò nhaân thoï kinh ¤£ ÂÄ ìG ¬° ¤H ¨ü ¸g¡A Ñaïi-tyø-baø-sa 183: baát loäc ñoäc xöù tónh löï tö duy ¤£ ÄS ¿W ³B ÀR ¼{ «ä ±©¡A khoâng thích moät mình ôû choã vaéng veû tu thieàn.

Laøm caùc phaùp taø kieán;
Nhöõng ngöôøi ngu si naøy,
Laøm ñoå nuùi Chaùnh phaùp.
Haønh caùc giôùi phaùp aùc,
Boû caùc haïnh nhö phaùp;

Xaû caùc phaùp thaéng dieäu,
Boû phaùp Phaät hieän taïi.
Baát tín, khoâng töï cheá,
Thích laøm caùc haïnh aùc;
Hö nguïy löøa theá gian,
Ñaû phaù phaùp Maâu-ni.
Huûy hình taäp vieäc aùc,
Hung baïo vaø laøm caøn;
Duøng phaùp löøa moïi ngöôøi;
Saân haän, töï cao ngaïo;
Tham ñaém caàu lôïi danh;
Khoâng aùc naøo khoâng laøm.
Nhö phaùp Phaät ñaõ daïy,
Daáu hieäu phaùp tieâu maát,
Ngöôøi nay aét ñaõ thaáy,
Bò ngöôøi trí khinh mieät.
Hieän töôïng naøy ñaõ hieän,
Bieån Chaùnh phaùp Maâu-ni
Khoâng bao laâu khoâ caïn,
Nay Chaùnh phaùp ít thaáy;
Keû aùc coøn ñeán dieät,
Huûy hoaïi Chaùnh phaùp ta.
“Baáy giôø, caùc loaøi Trôøi, Roàng, Thaàn ñeàu laáy laøm buoàn, khoâng coøn uûng hoä caùc Tyø-kheo nöõa vaø cuøng tuyeân boá: ‘Phaùp Phaät sau baûy ngaøy nöõa seõ bò dieät taän.’ Hoï cuøng nhau thöông khoùc keâu gaøo vaø baûo
nhau: ‘Ñeán ngaøy Tyø-kheo thuyeát giôùi hoï cuøng nhau ñaáu tranh, Chaùnh phaùp Nhö Lai vì vaäy maø bò tieâu dieät.’ Chö Thieân khoùc loùc bi thöông nhö vaäy.
“Trong luùc ñoù, taïi thaønh Caâu-dieäm-di coù naêm traêm Öu-baø-taéc nghe chö Thieân noùi nhöõng lôøi nhö vaäy, cuøng nhau ñeán giöõa caùc Tyø-
kheo, ngaên caûn caùc Tyø-kheo ñaáu tranh vaø noùi keä raèng:
Than oâi! Naêm kòch khoå,
Thöông xoùt quaàn sanh sanh.
Nay phaùp Phaät saép dieät,
Phaùp vua Thích sö töû.
AÙc luaân hoaïi Phaùp luaân,
Nhö vaäy, coù kim cöông;
Môùi coù theå khoâng hoaïi.
Thôøi an oån khoâng coøn;
Phaùp nguy hieåm ñaõ sanh;
Ngöôøi minh trí ñaõ qua;

Nay thaáy töôùng nhö vaäy,
Neân bieát khoâng coøn laâu.
Phaùp Maâu-ni ñoaïn dieät,
Theá gian khoâng saùng nöõa.
Lôøi ly caáu, tòch dieät,
Maët trôøi Maâu-ni laën.
Ngöôøi ñôøi maát kho baùu,
Thieän aùc khoâng khaùc nhau.
Thieän aùc ñaõ khoâng phaân,
Ai seõ ñöôïc Chaùnh giaùc?
Ñeøn phaùp coøn taïi theá,
Kòp thôøi laøm vieäc laønh;
Vaøo ruoäng phöôùc voâ löôïng;
Phaùp naøy aét seõ dieät.
Cho neân luõ chuùng ta,
Bieát cuûa khoâng beàn chaéc;
Kòp thôøi giöõ laáy loõi.
“Ñeán ngaøy möôøi laêm luùc thuyeát giôùi, Chaùnh phaùp seõ tieâu maát.
Cuõng trong ngaøy naøy, naêm traêm Öu-baø-taéc, taïo ra naêm traêm thaùp
Phaät trong cuøng ngaøy. Luùc baáy giôø, caùc Öu-baø-taéc baän coâng vieäc khaùc neân khoâng tôùi lui trong chuùng Taêng. Baáy giôø, A-la-haùn Tu-latha18 ñang ôû taïi nuùi Kieàn-ñaø-ma-la, ngaøi quaùn saùt nôi naøo trong ngaøy
18. Ñaïi Chaùnh: Tu-la-tha × Ã¹ ¥L¡F Baûn Minh: Tu-la-ñaø × Ã¹ ªû.

hoâm nay ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà, coù chuùng Taêng thuyeát giôùi. Ngaøi thaáy coù nöôùc Caâu-dieäm-di ñeä töû cuûa Nhö Lai thuyeát giôùi laøm boá-taùt; ngaøi lieàn ñeán Caâu-dieäm-di. Chuùng Taêng nöôùc naøy baáy giôø coù ñeán traêm ngaøn ngöôøi; trong ñoù chæ coù moät vò A-la-haùn teân laø Tu-la-tha. Laïi coù moät vò Tam taïng teân laø Ñeä Töû. Ñaây laø cuoäc nhoùm hoïp ñaïi chuùng cuoái cuøng cuûa Nhö Lai. Baáy giôø, vò Duy-na haønh theû sa-la19, baïch Thöôïng toïa Tam taïng raèng: “–Chuùng Taêng ñaõ hoïp, goàm traêm ngaøn vò. Nay xin vì thuyeát Bala-ñeà-moäc-xoa. “Luùc aáy vò Thöôïng toïa traû lôøi raèng: “–Ñeä töû cuûa Nhö Lai ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà ñeàu taäp hôïp nôi ñaây, goàm coù traêm ngaøn trong chuùng naøy nhö vaäy. Ta laø Thöôïng toïa, ñaõ thoâng ñaït Tam taïng vaãn coøn khoâng hoïc Giôùi luaät, huoáng chi laø nhöõng ngöôøi khaùc maø coù sôû hoïc! Nay seõ thuyeát Giôùi luaät cho ai? Roài noùi keä raèng: Nay laø ngaøy möôøi laêm, Ñeâm vaéng laëng, traêng toû; Nhö vaäy caùc Tyø-kheo, Nay hoïp nghe thuyeát giôùi. Taát caû chuùng Taêng nhoùm, Dieâm-phuø-ñeà laàn cuoái. Ta Thöôïng thuû trong chuùng, Khoâng hoïc phaùp Giôùi luaät. Huoáng chi Taêng chuùng khaùc, Maø coù choã hoïc taäp? Sao gioûi phaùp Maâu-ni, Thích-ca sö töû vöông? Ngöôøi naøo coù trì giôùi, Ngöôøi aáy môùi noùi ñöôïc. “Baáy giôø, A-la-haùn Tu-la-tha ñöùng tröôùc Thöôïng

toïa, chaép tay thöa Thöôïng toïa raèng: “–Thöôïng toïa, chæ noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa, nhö Ñöùc Phaät khi coøn

19. Haønh sa-la truø ¦æ ¨F Ã¹ Äw¡A phaùt theâ tre vaø ñeám, moät hình thöùc kieåm danh hay laáy bieåu quyeát taäp theå giöõa Taêng. Skt. zalaøkaø.

taïi theá. Nhöõng phaùp sôû hoïc cuûa Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân cuøng chuùng Ñaïi Tyø-kheo, nay toâi cuõng ñaõ hoïc heát. Nhö Lai tuy ñaõ dieät ñoä ñeán nay ñaõ ngaøn naêm, nhöõng Luaät nghi maø Ngaøi ñaõ cheá laäp, toâi cuõng ñaõ ñöôïc ñaày ñuû.
Roài noùi keä raèng:
Thöôïng toïa nghe toâi noùi,
Toâi teân Tu-la-tha;
A-la-haùn heát laäu,
Sö töû roáng trong chuùng.
Ñeä töû thaät Maâu-ni,
Caùc quyû thaàn tin Phaät
Nghe lôøi baäc Thaùnh daïy,
Buoàn thöông khoùc rôi leä.
Cuùi ñaàu nghó phaùp dieät,
Töø nay trôû veà sau,
Khoâng coù ngöôøi noùi phaùp.
Tyø-ni Bieät giaûi thoaùt.
Khoâng coøn taïi theá gian.
Caàu phaùp nay ñaõ saäp;
Nöôùc phaùp khoâng coøn chaûy;
Bieån phaùp ñaõ khoâ caïn;
Nuùi phaùp ñaõ suïp ñoå.
Phaùp hoäi tuyeät töø nay;
Côø phaùp khoâng thaáy nöõa.
Chaân phaùp khoâng ñi laïi.
Giôùi luaät nghi maát luoân;
Ñeøn phaùp khoâng coøn chieáu;
Baùnh xe phaùp khoâng chuyeån.
Cöûa cam loä bít kín.
Phaùp sö khoâng ôû ñôøi,
Ngöôøi thieän noùi dieäu ñaïo;
Chuùng sanh khoâng bieát thieän,
Khoâng khaùc naøo daõ thuù.
“Baáy giôø, Phaät maãu Ma-ha Ma-da Phu nhaân töø treân Trôøi xuoáng,

ñeán choã chuùng Taêng keâu gaøo khoùc loùc: ‘Than oâi, khoå thay! Ñoù laø con cuûa ta, ñaõ töøng traûi qua a-taêng-kyø kieáp tu caùc haïnh khoå, khoâng maøng gì ñeán vieäc lao thaân khoå trí, tích ñöùc thaønh Phaät, maø hoâm nay boãng nhieân bò tieâu dieät!’, roài noùi keä:

Toâi laø thaân maãu Phaät.
Con toâi töøng khoå haïnh,
Traûi qua voâ soá kieáp,
Cöùu caùnh thaønh Chaùnh ñaïo.
Khoùc thöông khoâng kieàm ñöôïc,
Nay phaùp boãng bò dieät.
Than oâi! Baäc Trí tueä,
Hieän taïi Ngaøi ôû ñaâu,
Trì phaùp boû tranh tuïng?
Sanh ra töø mieäng Phaät;
Toái thöôïng treân caùc vua,
Ñeä töû Phaät chaân thaät.
Tu haïnh dieäu Ñaàu-ñaø,
Ñeâm nghæ nôi röøng saâu;
Thaät söï con Phaät vaäy,
Hieän nay ñang ôû ñaâu?
Hieän taïi ôû theá gian,
Oai ñöùc khoâng hieän höõu.
Giöõa nuùi röøng hoang vaéng,
Caùc Thaàn ñeàu im laëng.
Thí, giôùi, thöông quaàn sanh,
Tin giôùi töï trang nghieâm;
Haïnh ngay thaúng, nhaãn nhuïc,
Quaùn saùt phaùp thieän aùc:
Caùc thaéng phaùp nhö vaäy,
Hieän nay boãng bieán maát!

“Baáy giôø, vò ñeä töû cuûa Thöôïng toïa kia nghó nhö vaày:

“–Tyø-kheo Tu-la-tha töï noùi: ‘Giôùi luaät maø Ñöùc Nhö Lai ñaõ cheá laäp, ta giöõ gìn ñaày ñuû.’

Luùc aáy, vò Thöôïng toïa naøy coù ngöôøi ñeä töû teân laø An-giaø-ñaø khôûi leân taâm khoâng nhaãn, phaãn haän cöïc ñoä, töø choã ngoài ñöùng daäy maï nhuïc vò Thaùnh kia: ‘OÂng laø moät Tyø-kheo haï toïa, ngu si, khoâng trí maø daùm huûy nhuïc Hoøa thöôïng cuûa toâi.’ Lieàn caàm dao beùn gieát vò Thaùnh kia. Roài noùi baøi keä: Ta laø An-giaø-ñaø, Ñeä töû cuûa Thaát-sa; Duøng kieám beùn gieát ngöôi, Töï baûo ‘Ta coù ñöùc’. “Luùc naøy, coù moät con quyû teân laø Ñaïi Ñeà-moäc-khö suy nghó raèng: ‘Theá gian chæ coù moät vò A-la-haùn naøy, maø bò teân ñeä töû

Tyø-kheo aùc gieát haïi.’ Lieàn duøng chaøy Kim cöông beùn, ñaàu chaøy löûa chaùy röïc, ñaùnh vôõ ñaàu ngöôøi naøy cheát taïi choã. Roài noùi baøi keä: Ta laø thaàn quyû aùc, Teân Ñaïi Ñeà-moäc-khö; Duøng chaøy Kim cöông naøy, Cheû ñaàu ngöôi laøm baûy. Baáy giôø, ñeä töû cuûa vò A-la-haùn, thaáy ngöôøi ñeä töû Thöôïng toïa kia saùt haïi thaày mình, khoâng kieàm ñöôïc côn töùc giaän neân gieát vò Tam taïng. Luùc naøy, chö Thieân vaø loaøi Ngöôøi ñeàu bi thöông keâu khoùc: ‘Than oâi, khoå thay! Chaùnh phaùp Nhö Lai hieän taïi khoâng coøn nöõa.’ Chôït coõi ñaát chaán rung ñoäng saùu caùch, voâ löôïng chuùng sanh saàu naõo cöïc ñoä, keâu gaøo khoùc loùc: ‘Than oâi! Ngaøy nay Chaùnh phaùp khoâng coøn hieän höõu ôû ñôøi.’ Than xong nhöõng lôøi naøy roài moïi ngöôøi giaûi taùn. “Baáy giôø, naêm traêm Öu-baø-taéc nöôùc Caâu-dieäm-di nghe nhöõng lôøi naøy xong, ñi vaøo chuøa, ñöa tay voã ñaàu, khoùc lôùn cao tieáng: ‘Than oâi! Nhö Lai thöông xoùt theá gian, cöùu giuùp quaàn sanh khoâng keå loaøi to lôùn hay vi teá. Ai coù theå vì chuùng con maø noùi nghóa phaùp? Töø nay Trôøi, Ngöôøi khoâng theå naøo giaûi thoaùt ñöôïc nöõa. Chuùng sanh ngaøy nay vaãn coøn ôû trong boùng toái, khoâng coù ngöôøi daãn ñöôøng; luoân luoân huaân taäp caùc thoùi aùc vaø laáy ñaây laøm vui thích nhö caùc loaøi daõ thuù maø khoâng chòu nghe dieäu phaùp cuûa Maâu-ni, ñeå roài khi thaân hoaïi maïng chung ñoïa vaøo ba ñöôøng gioáng nhö sao ruïng. Töø nay veà sau ngöôøi ñôøi khoâng coøn nhôù ñeán trí tueä tam-muoäi tòch tónh, phaùp vi dieäu thaäp löïc.’ “Baáy giôø, vua Caâu-dieäm-di nghe caùc Tyø-kheo gieát haïi chaân

nhaân A-la-haùn vaø Phaùp sö Tam taïng, sanh loøng buoàn thöông, haõi huøng than thôû ngoài im. Luùc aáy, boïn taø kieán tranh nhau ñaùnh phaù thaùp mieáu vaø haõm haïi Tyø-kheo, töø ñoù phaùp Phaät tan taùc choùng taøn.” Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân, baûo Thích Ñeà-hoaøn Nhaân, boán Ñaïi Thieân vöông, chö Thieân vaø Ngöôøi ñôøi: “Sau khi Ta dieät ñoä, daáu hieäu dieät taän cuûa phaùp nhö treân ñaõ noùi. Cho neân, hieän taïi caùc oâng khoâng theå khoâng noã löïc tinh taán hoä trì Chaùnh phaùp, ñeå coøn maõi taïi theá gian.” Luùc aáy chö Thieân vaø loaøi Ngöôøi, sau khi nghe nhöõng gì Ñöùc Phaät ñaõ daïy, moïi ngöôøi ñeàu toû ra thöông caûm, duøng tay lau nöôùc maét, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài moïi ngöôøi töï ruùt lui. M KINH 641. A-DUÏC VÖÔNG THÍ BAÙN A-MA-LAËC QUAÛ NHAÂN DUYEÂN KINH20 Vua A-duïc, ñoái vôùi Phaùp cuûa Nhö Lai ñaït ñöôïc nieàm tin kính saâu xa. Moät hoâm, vua hoûi caùc Tyø-kheo: “Ñoái trong phaùp cuûa Nhö Lai, ai laø ngöôøi thöïc haønh boá thí nhaát?” Caùc Tyø-kheo traû lôøi vua raèng: “Tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc, laø ngöôøi thöïc haønh ñaïi boá thí nhaát.” Vua laïi hoûi: “OÂng boá thí bao nhieâu vaät baùu?” Tyø-kheo ñaùp: “Coù ñeán öùc ngaøn vaøng.” Vua nghe vaäy, suy nghó nhö vaày: ‘Gia chuû kia coøn coù theå boû ra öùc ngaøn vaøng. Nay ta laø vua, vì lyù do gì cuõng laïi boû öùc ngaøn vaøng ra boá thí? Neân boû ra öùc traêm ngaøn vaøng boá thí.’ Baáy giôø, vua cho khôûi coâng xaây döïng taùm vaïn boán ngaøn thaùp Phaät vaø trong moãi thaùp naøy laïi boû ra ngaøn traêm vaøng ñeå cuùng. Laïi cöù naêm naêm toå chöùc ñaïi hoäi moät laàn. Moãi hoäi coù ba traêm ngaøn vò Tyø- kheo. Duøng ba traêm öùc vaøng cuùng döôøng vaøo trong chuùng Taêng ñoù.

20. Kinh noùi veà nhaân duyeân vua A-duïc boá thí nöûa traùi A-ma-laëc (quaû xoaøi). Xem cht.1 kinh 640. Tham chieáu kinh soá 604 (Ñaïi Chaùnh, quyeån 23).

Phaàn thöù nhaát laø A-la-haùn. Phaàn thöù hai laø nhöõng vò höõu hoïc. Phaàn thöù ba laø nhöõng phaøm phu chaân thaät. Tröø kho taøng rieâng ra, vaät gì ôû Dieâmphuø-ñeà naøy; goàm phu nhaân, theå nöõ, thaùi töû, ñaïi thaàn, ñeàu coù theå ñem cuùng döôøng cho Thaùnh taêng, roài duøng boán möôi öùc tieàn vaøng chuoäc chuùng trôû laïi. Nhö vaäy maø tính toaùn cho ñeán duøng heát chín möôi saùu öùc ngaøn tieàn vaøng. Cho ñeán moät hoâm, vua bò beänh naëng. Vua töï bieát thaân maïng mình saép keát thuùc. Luùc aáy coù ñaïi thaàn teân laø La-ñaø-quaät-ña21, kieáp tröôùc laø ñöùa treû ñoàng baïn vôùi vua, khi vua cuùng döôøng naém ñaát cho Phaät. Baáy giôø, ñaïi thaàn La-ñaø-quaät-ña thaáy vua ñang bò beänh naëng maïng saép laâm chung, cuùi ñaàu hoûi vua baèng keä: Dung maïo luoân töôi toát, Traêm ngaøn nöõ vaây quanh; Gioáng nhö nhöõng ñoùa sen, Ong maät tuï taäp laïi. Nay nhìn dung nhan vua, Khoâng coøn töôi thaém nöõa. Vua lieàn duøng keä ñaùp: Nay ta khoâng coøn lo Maát tieàn taøi, vöông vò. Thaân naøy cuøng ngöôøi thaân, Vaø caùc thöù chaâu baùu. Nay ta chæ coù buoàn Khoâng coøn thaáy Hieàn thaùnh Ñeå cuùng döôøng töù söï. Nay ta chæ nghó theá, Neân nhan saéc bieán ñoåi, Taâm yù laïi khoâng an. “Laïi nöõa, sôû nguyeän cuûa ta laø muoán duøng heát öùc traêm ngaøn tieàn vaøng ñeå laøm coâng ñöùc. Nhöng nay nguyeän chöa thaønh, phaûi ñeå laïi ñôøi sau. Neáu ñem caû vaøng baïc traân baùu ñaõ ñem ra cuùng döôøng maø tính goùp laïi tröôùc sau, thì chæ thieáu coù boán öùc laø chöa ñuû.”

21. La-ñaø-quaät-ña Ã¹ ªû ±U ¦h. Skt. Raødhagupta.

Vua lieàn chuaån bò caùc thöù traân baûo gôûi cuùng vaøo chuøa Keâ töôùc22. Con cuûa Phaùp Ích teân laø Tam-ba-ñeà23 ñöôïc laäp leân laøm thaùi töû. Caùc ñaïi thaàn thöa thaùi töû raèng: “Chaúng coøn bao laâu, Ñaïi vöông seõ qua ñôøi. Nay ñem caùc thöù traân baùu naøy gôûi cuùng vaøo chuøa, trong khi cuûa caûi vaät baùu trong kho ñaõ heát saïch. Theo phaùp cuûa caùc vua thì laáy vaät laøm troïng. Vaäy nay thaùi töû neân xeùt laïi vieäc naøy, khoâng neân ñeå Ñaïi vöông duøng heát.” Baáy giôø, thaùi töû ra leänh cho ngöôøi giöõ kho, khoâng ñöôïc xuaát vaät baùu ra cho Ñaïi vöông duøng nöõa. Luùc naøy nhaø vua töï bieát laø nhöõng vaät maø mình ñoøi hoûi seõ khoâng ñöôïc nöõa, neân ñem ñoà ñöïng thöùc aên baèng vaøng cuùng vaøo cho chuøa. Thaùi töû ra leänh khoâng cung caáp ñoà ñöïng baèng vaøng, maø cung caáp ñoà baèng baïc. Sau khi vua aên xong laïi gôûi cuùng vaøo cho chuøa. Laïi khoâng cung caáp ñoà ñöïng baèng baïc, maø cung caáp ñoà baèng ñoàng. Vua cuõng ñem ñoà naøy gôûi cuùng vaøo cho chuøa. Laïi khoâng cung caáp ñoà ñoàng, maø cung caáp ñoà goám. Luùc naøy trong tay nhaø vua chæ coù nöûa traùi a-ma-laëc24, loøng buoàn thöông rôi leä, vua baûo caùc ñaïi thaàn: “Hieän nay, ai laø chuû ñaát naøy?” Baáy giôø, caùc ñaïi thaàn baïch Ñaïi vöông: “Vua laø chuû ñaát naøy.” Nhaø vua lieàn duøng keä ñaùp: Caùc ngöôi hoä taâm ta, Taïi sao laïi noùi doái? Ta ñang ôû vöông vò, Laïi khoâng ñöôïc töï taïi! Nöûa traùi A-ma-laëc, Ñang ôû trong tay ta; Noù laø vaät cuûa ta, ÔÛ ñaây ñöôïc töï do. Phuù quyù ñaùng chaùn boû, Than oâi! Laïi toân troïng!

22.
Keâ töôùc töï Âû ³¶ ¦x. Skt. Kurkuæaøraøma.
23.
Tam-ba-ñeà ¤T ªi ´£. Skt. Sampadì, chaùu noäi cuûa vua A-duïc.
24.
A-ma-laëc ªü ¼ °Ç. Skt. aømalaka, quaû xoaøi.
Xöa cai trò Dieâm-phuø,
Nay boãng döng ngheøo heøn.
Nhö soâng Haèng cuoän troâi,
Moät ñi khoâng trôû laïi;
Phuù quyù cuõng nhö vaäy,
Qua roài khoâng trôû laïi.
Vua laäp laïi baøi keä nhö Phaät ñaõ daïy:
Phaøm thònh aét coù suy,
Vì suy laø cöùu caùnh.
Neân Nhö Lai noùi vaäy,
Chaân thaät khoâng sai khaùc.
Nhöõng lôøi daïy tröôùc ñaây,
Nay töùc thì thoâng suoát.
Nay coù ñieàu caàu caïnh,
Laïi khoâng vaâng lôøi ta.
Nhö gioù bò nuùi ngaên,
Nhö nöôùc bò bôø caûn;
Nay giaùo leänh cuûa ta,
Töø ñaây tuyeät vónh vieãn.
Theo sau, voâ löôïng chuùng,
Ñaùnh troáng thoåi loa oác;
Thöôøng chôi caùc kyõ nhaïc,
Thuï höôûng vui naêm duïc.
Theå nöõ haøng traêm ngöôøi,
Ngaøy ñeâm ta khoaùi laïc;
Hoâm nay ñeàu khoâng coøn,
Nhö caây khoâng hoa traùi.
Töôùng maïo daàn khoâ kieät,
Saéc löïc cuõng nhö vaäy;
Nhö hoa daàn heùo taøn,
Nay ta cuõng nhö vaäy.
Baáy giôø, vua A-duïc baûo ngöôøi haàu raèng:

“Nay ngöôi, neáu coøn nhôù aân nuoâi döôõng cuûa ta, thì ngöôi haõy ñem nöûa traùi A-ma-laëc naøy gôûi cuùng vaøo cho chuøa Keâ töôùc, thay ta leã
baùi saùt chaân caùc Tyø-kheo Taêng, thöa raèng: ‘Vua A-duïc hoûi thaêm caùc vò ñaïi Thaùnh, toâi laø A-duïc vöông, thoáng laõnh coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy; taát caû moïi sôû höõu cuûa toâi ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà, ngaøy nay boãng döng maát heát, khoâng coøn cuûa quyù naøo ñeå cuùng döôøng cho chuùng Taêng nöõa. Ñoái vôùi taát caû moïi thöù cuûa caûi, toâi khoâng coøn ñöôïc töï taïi, nay chæ coù nöûa traùi A-ma-laëc naøy laø toâi ñöôïc töï do. Ñaây laø laàn cuoái cuøng boá thí ba-lamaät, xin thöông xoùt toâi maø thu nhaän söï cuùng döôøng naøy, khieán toâi ñöôïc phöôùc khi cuùng döôøng chuùng Taêng.’” Roài noùi keä raèng: Nöûa traùi A-ma-laëc, Ñaây, sôû höõu cuûa ta; Ñöôïc töï taïi ñoái ta, Nay cuùng döôøng ñaïi chuùng. Taâm höôùng veà Thaùnh chuùng, Khoâng ai khaùc giuùp ta. Xin thöông xoùt cho ta, Nhaän laáy A-ma-laëc. Vì ta aên quaû naøy, Nhôø phöôùc voâ löôïng naøy; Ñôøi ñôøi ñöôïc dieäu laïc, Duïng khoâng bao giôø heát. Baáy giôø, ngöôøi söù giaû kia, nhaän leänh cuûa vua roài, lieàn ñem nöûa traùi A-ma-laëc ñi vaøo chuøa Keâ töôùc, ñeán tröôùc Thöôïng toïa, naêm voùc gieo xuoáng ñaát laøm leã, quyø goái chaép tay höôùng leân Thöôïng toïa maø noùi keä raèng: Ngöôøi thoáng laõnh Dieâm-phuø, Moät loïng, moät tieáng troáng; Ñi daïo khoâng chöôùng ngaïi, Nhö trôøi chieáu theá gian. Baùo nghieäp haønh ñaõ ñeán, ÔÛ ñôøi chaúng coøn laâu; Vua khoâng coøn uy ñöùc, Nhö maây che maët trôøi. Vua hieäu laø A-duïc,

Cuùi ñaàu leã chaân Taêng;
Gôûi cuùng döôøng vaät naøy,
Nöûa traùi A-ma-laëc.
Nguyeän caàu phöôùc ñôøi sau,
Xin vì vua, thöông xoùt;
Thaùnh chuùng vì thöông vua,
Nhaän nöûa traùi cuùng döôøng.

Baáy giôø, vò Thöôïng toïa kia baûo Ñaïi chuùng:
“Ai nghe nhöõng lôøi naøy maø khoâng nhaøm chaùn theá gian? Chuùng ta nghe vieäc naøy, khoâng theå khoâng sanh nhaøm chaùn, xa lìa. Nhö kinh
Phaät ñaõ daïy: ‘Thaáy söï suy giaûm cuûa ngöôøi, neân sanh ra nhaøm chaùn, xa lìa.’ Neáu chuùng sanh hieåu bieát khi nghe vieäc naøy haù khoâng theå töø boû theá gian ñöôïc sao?” Roài noùi keä raèng:

Ngöôøi trong ñôøi, vua nhaát,
A-duïc doøng Khoảng Töôùc;
Töï taïi Dieâm-phuø-ñeà,
Laøm chuû A-ma-laëc.
Thaùi töû cuøng caùc thaàn,
Ñoaït vaät vua boá thí;
Gôûi nöûa A-ma-laëc,
Haøng phuïc ngöôøi tieác cuûa.

Khieán hoï sanh taâm chaùn,
Ngöôøi ngu khoâng bieát thí;
Ñöôïc dieäu laïc nhaân quaû,
Chæ cuùng nöûa Ma-laëc.
Luùc aáy vò Thöôïng toïa nghó nhö vaày: ‘Laøm theá naøo ñeå ñem nöûa traùi A-ma-laëc naøy chia ñeàu cho khaép taát caû chuùng Taêng ñöôïc?’ Sau ñoù baûo ñem nghieàn naùt, boû vaøo trong noài naáu leân, laøm vaäy xong taát caû chuùng Taêng ñeàu ñöôïc chia ñuû caû.
Baáy giôø, vua laïi hoûi vò ñaïi thaàn beân caïnh raèng:
“Ai laø vua coõi Dieâm-phuø-ñeà?”
Ñaïi thaàn thöa vua raèng:
“Chính Ñaïi vöông.”
Luùc aáy vua ñang naèm ngoài daäy, quay nhìn boán phía, chaép tay laøm leã caûm nieäm aân ñöùc chö Phaät, loøng nghó mieäng noùi: ‘Nay ta ñem coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy cuùng döôøng cho Tam baûo, tuøy yù söû duïng.’ Roài noùi keä raèng: Nay, Dieâm-phuø-ñeà naøy, Nhieàu traân baûo trang söùc; Cuùng cho ruoäng phöôùc laønh, Töï nhieân ñöôïc quaû baùo. Ñem coâng ñöùc boá thí naøy, Chaúng caàu Thieân ñeá Thích; Phaïm vöông cuøng nhaân chuû, Caùc dieäu laïc theá giôùi. Nhöõng quaû baùo nhö vaäy, Toâi ñeàu khoâng thuï duïng; Nhôø coâng ñöùc thí naøy, Maø mau thaønh Phaät ñaïo. Nôi toân ngöôõng cho ñôøi, Thaønh ñöôïc Nhaát thieát trí; Laøm baïn laønh theá gian, Laø Ñaïo sö baäc nhaát. Baáy giôø, nhaø vua ñem nhöõng lôøi naøy vieát leân treân giaáy roài phong kín laïi, duøng raêng caén vaøo laøm daáu aán. Sau khi laøm xong vieäc naøy, nhaø vua qua ñôøi. Baáy giôø, thaùi töû cuøng caùc quaàn thaàn, cung nhaân theå nöõ, nhaân daân trong nöôùc daâng caùc thöù cuùng döôøng, toáng taùng theo nghi thöùc cuûa quoác vöông, maø laøm leã traø tyø. Luùc naøy, caùc ñaïi thaàn muoán laäp thaùi töû leân noái ngoâi vò vua, nhöng trong trieàu coù moät ñaïi thaàn teân laø A-naäu-laâu-ñaø, noùi vôùi caùc quaàn thaàn raèng: “Khoâng ñöôïc laäp thaùi töû leân laøm vua. Vì sao? Vì Ñaïi vöông Aduïc luùc coøn sanh tieàn, voán coù nguyeän ñem möôøi vaïn öùc tieàn vaøng, laøm coâng ñöùc, nhöng coøn thieáu boán öùc nöõa, chöa ñuû möôøi vaïn. Vì muoán cho ñuû soá, neân nay coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy ñaõ ñöôïc xaû cuùng cho Tam baûo. Nay ñaïi ñòa naøy thuoäc veà Tam baûo, laøm sao maø laäp laøm vua ñöôïc?”

Sau khi caùc ñaïi thaàn nghe vaäy, lieàn ñem boán öùc tieàn vaøng cuùng vaøo cho chuøa, sau ñoù lieàn laäp con cuûa Phaùp Ích leân laøm vua teân laø Tam-ba-ñeà. Keá ñeán noái tieáp vöông vò laø thaùi töû Tyø-leâ-ha-ba-ñeâ25; noái tieáp vöông vò Tyø-leâ-ha-ba-ñeâ laø thaùi töû Tyø-leâ-ha-taây-na26; noái tieáp vöông vò Tyø-leâ-ha-taây-na laø thaùi töû Phaát-sa-tu-ma27; noái tieáp vöông vò Phaát-sa-tu-ma laø thaùi töû Phaát-sa-maät-ña-la28. Baáy giôø Phaát-sa-maät-ña- la hoûi caùc vò ñaïi thaàn raèng: “Ta phaûi laøm nhöõng vieäc gì ñeå khieán cho danh ñöùc cuûa ta toàn taïi maõi ôû theá gian?” Luùc aáy, nhöõng vò hieàn thaàn tin öa Tam baûo thöa vua raèng: “Ñaïi vöông A-duïc laø Quoác vöông ñaàu tieân cuûa doøng hoï. Khi coøn soáng,

vua cho xaây döïng taùm vaïn boán ngaøn thaùp Nhö Lai vaø phaùt taâm cuùng döôøng ñuû thöù, chính danh ñöùc naøy löu truyeàn maõi ñeán hoâm nay. Neáu nhaø vua muoán caàu danh ñöùc naøy thì cuõng phaûi cho taïo laäp taùm vaïn boán ngaøn thaùp vaø caùc thöù cuùng döôøng.” Nhaø vua noùi: “Vì Ñaïi vöông A-duïc coù oai ñöùc lôùn neân coù khaû naêng thöïc hieän ñöôïc nhöõng vieäc laøm naøy, ta thì khoâng theå naøo laøm ñöôïc, haõy nghó ñeán vieäc khaùc ñi.” Trong ñoù, coù vò nònh thaàn gian aùc, khoâng coù loøng tin, taâu vua: “Theá gian coù hai loaïi phaùp löu truyeàn maõi ôû ñôøi khoâng döùt: Moät laø laøm laønh, hai laø laøm aùc. Ñaïi vöông A-duïc ñaõ laøm caùc haïnh laønh, thì nay vua neân laøm caùc haïnh aùc nhö phaù hoaïi taùm vaïn boán ngaøn thaùp.”

Luùc naøy vua nghe theo lôøi vò nònh thaàn, laäp töùc cho khôûi boán binh chuùng ñi ñeán caùc chuøa chieàn phaù hoaïi caùc thaùp thôø. Tröôùc heát vua ñi vaøo chuøa Keâ töôùc, lieàn bò con sö töû ñaù tröôùc coång chuøa roáng leân, laøm cho vua voâ cuøng kinh hoaøng sôï haõi khi nghe noù vaø töï nghó: ‘Khoâng phaûi laø loaøi thuù thaät, maø coù theå roáng leân ñöôïc sao?’ Vua trôû veà trong thaønh. Ba laàn nhö vaäy, nhaø vua muoán phaù hoaïi chuøa naøy. Baáy giôø, vua cho goïi caùc Tyø-kheo laïi vaø hoûi caùc Tyø-kheo:

25.

Tyø-leâ-ha-ba-ñeâ Ïi ±ù ¶F ªi §C. Skt.Bfhaspati.

26.

Tyø-leâ-ha-taây-na Ïi ±ù ¶F ¦è ¨º. Skt. Vfhasena.

27.

Phaát-sa-tu-ma ªm ¨F ¶ ¼ . Skt. Puwyadharma.

28.

Phaát-sa-maät-ña-la ªm ¨F ±K ¦h Ã¹. Skt. Puwyamitra.

“Ta phaù hoaïi thaùp laø thieän hay laø phaùp hoaïi Taêng phoøng laø thieän?”

Tyø-kheo ñaùp: “Khoâng neân laøm caû hai. Neáu vua muoán phaù hoaïi chuùng, thì thaø phaù hoaïi Taêng phoøng, chôù neân phaù hoaïi thaùp Phaät.” Luùc aáy vua saùt haïi caùc Tyø-kheo, cuøng phaù hoaïi caùc thaùp thôø vaø nhö vaäy daàn daàn cho ñeán nöôùc Baø-giaø-la. Laïi ra saéc leänh: ‘Neáu coù ngöôøi naøo mang ñöôïc ñaàu Sa-moân Thích töû ñeán, seõ ñöôïc thöôûng ngaøn tieàn vaøng.’ Baáy giôø, trong nöôùc naøy coù moät vò A-la-haùn hoùa ra raát nhieàu ñaàu Tyø-kheo cho moïi ngöôøi mang ñeán choã vua, laøm cho cuûa baùu trong kho taøng nhaø vua ñeàu caïn heát. Khi nhaø vua nghe vò A-la-haùn ñaõ laøm nhöõng vieäc nhö vaäy, thì caøng noåi giaïân hôn, muoán gieát vò A-la-haùn naøy. Luùc naøy, vò A-la-haùn vaøo ñònh Dieät taän neân nhaø vua duøng voâ löôïng caùch ñeå saùt haïi vò Thaùnh nhaân naøy, roát cuoäc cuõng khoâng theå ñöôïc. Vì ngaøi vaøo ñònh Dieät taän neân khoâng theå laøm toån thöông thaân theå ngaøi ñöôïc vaø nhö vaäy vua tieán daàn ñeán cöûa thaùp Phaät. ÔÛ trong thaùp naøy coù moät vò quyû thaàn ñang ôû ñeå baûo veä thaùp Phaät teân laø Nha Xæ29. Vò quyû thaàn naøy nghó raèng mình laø ñeä töû cuûa Phaät, vì thoï trì giôùi caám khoâng saùt haïi chuùng sanh, neân nay mình khoâng

theå gieát haïi nhaø vua ñöôïc. Laïi nghó: ‘Coù moät vò thaàn teân laø Truøng30, maïnh meõ hung baïo, thöôøng laøm caùc vieäc aùc, caàu keát hoân con gaùi ta, ta khoâng chòu. Nay vì ñeå baûo veä Chaùnh phaùp neân phaûi gaû cho noù, khieán noù baûo hoä phaùp Phaät.’ Lieàn keâu vò thaàn kia baûo raèng: “Nay ta gaû con gaùi cho ngöôi, song cuøng laäp giao öôùc laø ngöôi phaûi haøng phuïc vò vua naøy, chôù ñeå oâng ta taïo ra caùc vieäc aùc, hoaïi dieät Chaùnh phaùp.” Luùc naøy choã vua laïi coù moät vò ñaïi quyû thaàn teân laø OÂ-traø, vì oai ñöùc ñaày ñuû neân vò thaàn kia khoâng theå laøm gì vua ñöôïc. Luùc naøy thaàn Nha Xæ muoán tìm caùch huûy dieät söùc maïnh töï nhieân hieän taïi cuûa vua do vò thaàn naøy mang laïi. Nay ta neân giaû laøm thaân vôùi haén vaø nhö vaäy cuøng laøm baïn tri thöùc vôùi vò thaàn kia. Sau khi keát baïn tri thöùc thaân nhau roài, lieàn daãn vò thaàn naøy ñeán giöõa bieån lôùn phöông Nam. Luùc ñoù thaàn Truøng môùi sang deïp nuùi lôùn, xua ñuoåi böùc baùch töø treân vua cho ñeán boán binh chuùng khoâng ai laø khoâng cheát heát. Daân chuùng ñeàu reo hoø: ‘Söôùng thay, söôùng thay!’ vaø ngöôøi

29.

Nha Xæ ¤ú ¾¦. Skt. Daöwæraønivaøsì-yakwa.

30.

Truøng ÂÎ. Skt. Kfmiza.

ñôøi cuøng truyeàn nhau töø ‘söôùng thay’ naøy.

Nhaø vua naøy maát roài, doøng doõi Khoång töôùc vónh vieãn caùo chung töø ñaây. Cho neân söï giaøu sang, sung söôùng ôû theá gian khoâng ñaùng ñeå tham. Ñaïi vöông A-duïc laø ngöôøi coù trí, giaùc ngoä cuoäc ñôøi laø voâ thöôøng, thaân maïng khoù maø baûo toàn, cuûa caûi cuûa naêm nhaø cuõng nhö huyeãn hoùa. Khi ñaõ giaùc ngoä ñöôïc ñieàu naøy roài, thì phaûi noã löïc tinh taán taïo caùc thöù coâng ñöùc, cho ñeán luùc maïng chung taâm luoân nhôù ñeán Tam baûo, nieäm nieäm khoâng giaùn ñoaïn, khoâng coù gì phaûi luyeán tieác, chæ coù nguyeän thaønh töïu roát raùo Voâ thöôïng, Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc thoâi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.